

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2019-09-12

Dnr VON 2019/0076

Verksamhetsberättelse delårsbokslut augusti 2019

Sammanfattning

Nämndens utfall för perioden uppgår till - 415 483 tkr vilket motsvarar 101 % av periodbudgeten. Per den sista augusti finns en negativ budgetavvikelse om 2 416 tkr. Bokslutsprognosen för helåret är -624 100 vilket ger ett underskott på 4 500 tkr jämfört med budget. Prognos är samma som i mars 2019.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Verksamhetsberättelse delårsbokslut augusti 2019 godkänns.
2. Verksamhetsberättelse delårsbokslut augusti 2019 överlämnas till Kommunstyrelsen

Bilagor

Verksamhetsberättelse delårsbokslut augusti 2019, daterad 2019-09-11

Susanna Kiesel
Socialdirektör

Christer Hansson
Controller

Expedieras
Kommunstyrelsen

Förslag till

Verksamhetsberättelse delårsbokslut augusti 2019

Vård- och omsorgsnämnden

Nämndversion 2019-09-12

Ordförande: Monica Kjellman

Förvaltningschef: Susanna Kiesel

Viktiga händelser

- Samverkansöverenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende från annan kommun i Stockholms län från 1 juli.
- Statligt stimulansbidrag har erhållits för habiliteringsersättning för år 2019.
- Förvaltningen deltar i ESF projektet MIA – Mobilisering inför arbete.
- Omsorgsfamiljen H.E.M. vård och omsorg har förvärvat Buhres hemtjänst och slagit ihop de båda hemtjänstverksamheterna.
- Attendo har förvärvat 1:a Hemtjänstkompaniet hemtjänst och driver verksamheten vidare som Attendo hemtjänst Åkersberga.
- Upphandling enligt LOU gav fortsatt avtal med Attendo från 1 februari för driften särskilt boende Vårdbo.
- Ny LOV-utförare av daglig verksamhet LSS är Funkisgruppen från 1 juni.
- Ny LOV-utförare av sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning är Funkisgruppen från 1 april.
- Upphandling av driften av Skogstjappan bostad med särskild service SoL, Attendo blir ny utförare från 1 oktober.
- Upphandling av driften av särskilt boende Solskiftet har påbörjats.
- Nämnden har begärt ett uppdrag från Kommunfullmäktige för att påbörja projektering för ny gruppboende för LSS målgrupp.

Ekonomisk sammanfattning

Driftsredovisning per slag (belopp i tkr)	HELÅR				PERIOD: JAN -AUG			
	Budget 2019	Prognos 2019	Budget- avvikelse	Utfall 2018	Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse	%
Verksamhetens intäkter								
Avgifter	27 044	27 044	0	28 742	18 029	17 333	-696	96%
Övriga intäkter	48 956	45 956	-3 000	52 506	32 638	30 901	-1 737	95%
Summa intäkter	76 000	73 000	-3 000	81 247	50 667	48 233	-2 433	95%
Verksamhetens kostnader								
Personalkostnader	-34 415	-33 915	500	-32 252	-22 944	-20 641	2 302	90%
Lokalkostnader	-39 620	-39 620	0	-37 251	-26 414	-26 133	280	99%
Kapitalkostnader	0	0	0	-142	0	-71	-71	n/a
Köp av verksamhet	-587 680	-591 680	-4 000	-581 829	-391 787	-398 301	-6 515	102%
Övriga kostnader	-33 884	-31 884	2 000	-33 763	-22 589	-18 569	4 020	82%
Summa kostnader	-695 600	-697 100	-1 500	-685 237	-463 733	-463 716	17	100%
Verksamhetens nettokostnad	-619 600	-624 100	-4 500	-603 990	-413 067	-415 483	-2 416	101%

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	HELÅR				PERIOD: JAN -AUG			
	Budget 2019	Prognos 2019	Budget- avvikelse	Utfall 2018	Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse	%
Nämnd och staber	-19 774	-19 774	0	-17 865	-13 183	-12 579	604	95%
Särskilt boende	-176 602	-184 102	-7 500	-170 513	-117 735	-125 025	-7 290	106%
Hemtjänst	-108 642	-108 642	0	-107 941	-72 428	-72 632	-204	100%
Övrig äldreomsorg	-22 036	-22 036	0	-22 247	-14 691	-14 681	10	100%
-varav korttidsboende	-8 728	-8 728		-9 147	-5 819	-5 901	-82	
Admin äldreomsorg	-11 914	-11 414	500	-11 477	-7 943	-7 291	652	92%
LSS vuxna	-173 456	-172 956	500	-170 781	-115 637	-115 006	631	99%
- varav Assistans LSS	-18 366	-18 366		-20 636	-12 244	-11 564	680	
Psykiatri vuxna	-42 917	-42 417	500	-42 931	-28 611	-27 015	1 596	94%
Admin vuxenstöd	-9 484	-9 234	250	-7 411	-6 323	-5 599	724	89%
LSS barn	-23 192	-23 192	0	-21 164	-15 462	-16 227	-765	105%
Övrigt barn och ungdom	-25 936	-25 186	750	-25 982	-17 290	-16 466	824	95%
Admin barn och ungdom	-3 643	-3 143	500	-3 588	-2 429	-2 079	350	86%
Personligt ombud	-2 003	-2 003	0	-2 090	-1 335	-883	453	66%
Verksamhetens nettokostnad	-619 600	-624 100	-4 500	-603 990	-413 067	-415 483	-2 416	101%

Nämndens utfall för perioden uppgår till - 415 483 tkr vilket motsvarar 101 % av periodbudgeten. Per den sista augusti finns en negativ budgetavvikelse om 2 416 tkr. Bokslutsprognosen för helåret är -624 100 vilket ger ett underskott på 4 500 tkr jämfört med budget. Prognos är samma som sattes i mars 2019.

Den negativa avvikelsen finns inom särskilt boende inom äldreomsorg där en stark volymtillväxt ej kunnat rymmas inom de budgetramar som sattes i budgetarbetet. Underskottet särskilt boende per sista augusti var 7 290 tkr. LSS barn har även ett underskott på 765 tkr jämfört med budget beroende på att assistans för barn varit högre än budgeterat. Slutligen finns ett underskott inom hemtjänst på 204 tkr beroende på något högre volym är budgeterat.

Övriga enheter har ett utfall i balans eller en positiv avvikelse mot budget. Nämnd och staber har ett positivt utfall jämfört mot budget beroende på att extra satsningar ej ännu genomförts samt lägre personalkostnader än budgeterat. Alla Admin-enheter har positiva överskott jämfört mot budget med anledning av lägre personalkostnader och lägre övriga kostnader. LSS vuxna har ett positivt överskott jämfört med budget på 631 tkr beroende på lägre kostnader för assistans jämfört med budget. Psykiatri vuxna har ett positivt överskott på 1 596 tkr beroende på lägre kostnader för insatser enligt SoL än budgeterat. Även Övriga barn och ungdom har ett positivt överskott jämfört med budget på 824 tkr med anledning av lägre kostnader för ledsagning/avlösning än budgeterat. Slutligen har Personligt ombud ett överskott på 453 tkr jämfört med budget med anledning av lägre personalkostnader än budgeterat.

Prognosen sätts till -4 500 tkr jämfört med budget med anledning av att förvaltningen även fortsättningsvis ser att kostnaderna för särskilt boende kommer överstiga budgeten.

Erhållna statsbidrag

Typer av bidrag	Källa	Utfall 2018	Utfall 2019	Kommentar/Syfte
PRIO	SKL	1522	1550	Kvalitetsutveckling och psykisk ohälsa inom kommunen

Verksamhetsuppföljning

Nämnd och staber

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens ansvar när det gäller att tillgodose behoven av vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), med undantag för själva driften av de kommunala resultatenheterna. Vård- och omsorgsnämnden är en så kallad kundvals-nämnd med ansvar för myndighetsutövning, beställning och finansiering av verksamheten, uppföljning av kvaliteten i verksamheten och de utförda insatserna.

Förvaltningen leds av socialdirektören. Förvaltningens sakkunniga, utredare och utvecklare finns samlade i en stab. Även förvaltningens administrativa stödfunktioner finns samlade i en gemensam enhet för administration och service. Båda enheterna arbetar med både Vård- och omsorgsnämndens samt Socialnämndens verksamheter. Controller-tjänsten har flyttat från Kommunstyrelsens förvaltning till socialförvaltningen från 1 januari. Detta uppfattas som en förändring som ökar samarbetet mellan budgetansvariga enhetschefer och controllern, vilket bedöms öka kvalitén i ekonomiuppföljningen.

Vård- och omsorgsnämnden har haft åtta nämndsammanträden till och med augusti, varav ett extra sammanträde i februari. Den nytilträdde Vård- och omsorgsnämnden har erbjudits en halv dags introduktion om förvaltningens verksamhet.

Måluppfyllelse förvaltningsnivå

Måluppfyllelsen utifrån förvaltningens åtagande visar vid uppföljning att arbete för att uppnå målen pågår.

Ingen NKI undersökning har genomförts under perioden 2017 till 2019. En bemötandeundersökning genomfördes av förvaltningen hösten 2018 som visade på mycket gott resultat och redovisades till nämnden i januari. Ny undersökning planeras hösten 2019. Redovisas för helår 2019.

Personalomsättningen inom förvaltningen var 13,7 % år 2017 och 11,8 % under 2018. Personalomsättningen har i år, fram till och med juni, varit 4,45 % vilket indikerar samma nivå som 2018. En stabil nedgång jämfört med 30 % personalomsättning år 2016.

En ny e-tjänst har tagits fram för en förenklad hantering av klagomål och synpunkter från kommuninvånare till socialförvaltningen. E-tjänsten ska implementeras under hösten. Digital signering av tjänsteutlåtanden till nämnd har införts.

Socialstyrelsens brukarundersökning pågår under hösten inom äldreomsorg och omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Redovisas för helår 2019.

Medarbetare inom förvaltningen har utbildats för att hålla i intern basutbildning om ”Våld i nära relationer”. En kurs har genomförts och ytterligare tillfällen är planerade för hösten. Detta gör att alla medarbetare ska kunna få en baskompetens under sitt första år som anställd inom socialförvaltningen. Även andra utbildningar inom området planeras att genomföras. Redovisas för helår 2019.

Målen för ett hållbart samhälle har inte kunnat uppnås då inga miljökrav har tagits fram som kan användas i samband med upphandlingar av verksamhet. Resepolicy är ännu inte antagen för kommunen. Sopsortering sker inom hela förvaltningen. Representant från förvaltningen ingår i en kommunövergripande arbetsgrupp som leds av kommunens hållbarhetsstrateg.

Nämnden har yttrat sig i alla ärenden som berör nya bostäder och byggnationer som är relevanta för nämndens verksamhet. En boendeprognos för 2020 har tagits fram av förvaltningen och bifogats verksamhetsplan 2020 som beslutades av nämnden i augusti. Resultatmålet är därmed uppnått.

Verksamhetsuppföljning och granskning

Verksamhetsuppföljning respektive granskning genomförs av sakkunnig funktionshinder, sakkunnig äldreomsorg, medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) inom deras respektive ansvarsområden.

Hälso- och sjukvård

Granskningar av hälso- och sjukvård inom LSS samt socialpsykiatri har genomförts hos samtliga utförare inom gruppboendestäder, stöd- och serviceboendestäder samt daglig verksamhet. Granskningen har skett på plats hos utföraren genom verksamhetsbesök samt uppföljningsmöten. Vid dessa möten med hälso- och sjukvårdspersonal och verksamhetschef har ett strukturerat kvalitetsinstrument, QUSTA, använts som stöd. Fokus har varit ansvarsfördelning inom verksamheten gällande patientsäkerhetsarbete, teamarbete, läkemedelshantering, delegering och samverkan med andra sjukvårdsaktörer. MAS/MAR kan se att verksamheterna har fått ökat fokus på teamarbete och förståelse för rehabiliterande förhållningssätt. Kompetensen hos rehabiliteringspersonal har börjat användas på ett mer kvalitetshöjande och resursmässigt hållbart sätt. Resultat och åtgärdsförslag återkopplas till respektive verksamhet som sedan inkommer med handlingsplan. En samlad rapport kommer att överlämnas till nämnden under hösten.

Inom särskilda boenden för äldre har MAS och MAR haft täta uppföljningsmöten med entreprenaderna Enebacken och Vårdbo och egen regins Solskiftet tillsammans med sakkunnig äldre. Oannonserade besök har genomförts på Enebacken samt Solskiftet för uppföljning av handlingsplaner med åtgärder som upprättats efter besök tillsammans med Vårdhygien. Förbättringsarbetet pågår men många åtgärder återstår.

Extern läkemedelsgranskning ska ske årligen och bokas in av respektive verksamhet. MAS deltar om möjligt. MAS har deltagit på apoteksgranskning hos Hantverkaren gruppboendestad, särskilda boenden LOV; Kantarellvägen, Norrgårdshöjden och Smedbygården. MAS har tillgång till alla granskningsrapporter och begär in handlingsplaner från samtliga verksamheter. Läkemedelshantering hos alla utförare inom kommunen är generellt mycket god och säker. De flesta åtgärder i handlingsplanerna är av mer formell karaktär för att följa lagstiftningen. Handlingsplanerna följs upp.

Utredningar enligt Lex Maria sköts av respektive verksamhet. Verksamhetschef för HSL har ansvar för att detta görs. MAS informeras senast första vardagen efter en vårdskada har skett om den kan vara av allvarlig karaktär. Vård- och omsorgs-

nämnden informeras senast vid nästkommande nämndsmöte. Redovisning sker i årsrapport.

Äldreomsorg

Uppföljning har gjorts av handlingsplaner från fjolårets uppföljningar. En enkätundersökning är genomförd till utförare av hemtjänst och särskilt boende grundad på kraven utifrån socialtjänstlagen (kontinuitet, integritet, trygghet, delaktighet, tillgänglighet och bemötande) kopplade till kvalitetskriterierna i avtalen.

Uppföljningsmöten har hållits ute i verksamheterna. Vissa i samarbete med MAS och MAR. Inför sommaren gjordes uppföljning av verksamheternas riskhantering och beredskap inför en eventuell värmebölja.

Funktionsnedsättning

Under första halvåret har uppföljningar av verksamheten inom området funktionsnedsättning genomförts via samverkansmöten. De flesta möten har skett av sakkunnig tillsammans med MAS och MAR. På dessa möten har fokus förutom hälso- och sjukvård varit upplevd och strukturell trygghet i verksamheten för brukaren. Det samlade resultatet visar att avvikelser hanteras i vardagen men att dokumentation och analys av dessa brister i viss mån. Rutiner behöver i vissa verksamheter upprättas och förbättras vad gäller kontakter med hälso- och sjukvårdsansvariga hos utföraren, framför allt där det finns behov av samverkan med flera vårdgivare t.ex. inom psykiatrivården. Vad gäller upplevd trygghet i verksamheten visar uppföljningarna att verksamheterna arbetar med dessa frågor och att en majoritet av brukarna känner sig trygga i sina verksamheter. När den tryggheten inte finns är dock orsaken något otydlig, det vill säga om den upplevda tryggheten är kopplad till andra brukare, personalens agerande eller annat som egentligen inte är kopplade till verksamheten i sig. Höstens brukarenkät kommer att belysa denna frågeställning ytterligare och vara fokus vid höstens uppföljningsmöten för vidare analys och åtgärder.

Beställningar och avtal

Nya beställningar är framtagna och överlämnade till Kommunstyrelsens (KS) produktionsutskott för fortsatt drift av träffpunkterna och verksamhet Fyren, samt kontaktperson SoL. En ny beställning har överlämnats gällande korttidsvistelse LSS dagtid som är ett komplement till tidigare beställning av korttidsvistelse LSS, en anpassning till faktiska behov.

Avtalet med Attendo har efter ny LOU upphandling lett till att Attendo fortsatt sköter driften av dagverksamhet och särskilt boende Vårdbo från 1 februari. Beslut har tagits att upphandla driften av särskilt boende Solskiftet då egen regi verksamheten via KS produktionsutskott av sagt sig uppdraget. Upphandling av driften på Skogstäppan bostad med särskild service har genomförts och Attendo tar över driften från 1 oktober. Funkisgruppen är ny LOV utförare av sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning från 1 april. Funkisgruppen är även ny LOV utförare av daglig verksamhet LSS från 1 juni. Därmed finns två utförare inom kundvalet för sysselsättning respektive daglig verksamhet där kommunens egenregi är den andra utföraren.

Klagomål och synpunkter, lex Sarah och ej verkställda beslut

Klagomål och synpunkter

För perioden 1 januari – 30 juni 2019 har redovisats till nämnden gällande äldreomsorg; 140 klagomål /synpunkter till hemtjänst inkl. nattpatrull och larmadministration, särskilt boende och enheten för stöd till äldre och funktionsnedsatta. Alla synpunkter och klagomål som inte är anonyma följs upp av respektive enhetschef och återkopplas till uppgiftslämnaren inom fjorton dagar.

Klagomålen/synpunkterna avser tillgänglighet, information, bemötande, arbetssätt, lokaler och annat. Konkret har det handlat om tillgänglighet på telefon, brister i bemötandet, information mellan utförare och brukare/anhöriga och att de inte är nöjda med utförande av tjänsterna så som aktiviteter, omvårdnaden, städning, kvalitén på maten som serveras. Brister har också lyfts fram kring information vid ändrad planering t.ex. dröjsmål eller ändrad tid för besöket. Även brister i personalkontinuiteten har framförts. Fördelningen mellan de olika verksamhetsområdena är 46 klagomål/synpunkter gällde särskilt boende, 91 stycken gällande hemtjänst och nattpatrull samt larmadministrationen. De flesta klagomålen/ synpunkterna avser informationsöverföring, arbetssätt och kategorin annat. Klagomål/synpunkter kategoriseras i fem områden; tillgänglighet, information, arbetssätt, lokaler och annat.

Sammanställningen från utförarna inom funktionsnedsättning visar att det under första halvåret har hanterats totalt 29 inkomna synpunkter och klagomål. Dessa handlar om information, tillgänglighet, bemanning, andra deltagare i verksamheten, förändringar i verksamhet som upplevs som en försämring, lokalfrågor, arbetssätt, bemötande. En verksamhet som arbetar aktivt med täta möten med brukarna kring delaktighet och inflytande har därigenom fått in 12 synpunkter.

Vid klagomål mot hälso- och sjukvård ska patienter i första hand vända sig direkt till vårdgivaren. Den 1 januari 2018 trädde lagen om stöd vid klagomål mot hälso- och

sjukvården i kraft. Detta innebär att patienter kan kontakta patientnämnden för stöd i kontakt med vårdgivaren. Sammanställning av inkomna klagomål och synpunkter gällande hälso- och sjukvård redovisas i årsbokslutet.

I samtliga klagomål/synpunkter har utredning gjorts av det inträffade, de är dokumenterade samt att resultatet av utredningen återkopplats till anmälaren och verksamheten. Oavsett orsak är det viktigt att ett klagomål följs upp och att den klagande upplever sig ha blivit lyssnad till. Inkomna klagomål och synpunkter utgör en värdefull information som underlag i förvaltningens kvalitetsarbete. Arbetet med att dokumentera och systematisera synpunkter och klagomål håller på att utvecklas. Ett digitalt system för inrapportering och handläggning av synpunkter och klagomål håller på att implementeras.

Förvaltningen kan konstatera att antalet synpunkter och klagomål har ökat jämfört med första halvåret 2018. Inom området funktionsnedsättning har antalet nästan tredubblats och inom äldreomsorgen ökat med 66 %. Slutsatsen av detta är inte att verksamheten har blivit sämre utan att det finns en större medvetenhet i verksamheterna avseende det systematiska förbättringsarbetet och att man i högre grad arbetar med att rapportera avvikelser enligt gällande föreskrifter.

Lex Sarah

Från en hemtjänstutförare har inkommit, för kännedom, två stycken lex Sarah anmälningar som har skickats till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). En rapport om ett missförhållande enligt lex Sarah har inkommit från socialförvaltningens administrativa enhet. Den beskriver att brukare har ”försvunnit” från datasystemet IntraPhone. Ett system som i första hand är ett registreringssystem men som av vissa utförare används tillsammans med en planeringsmodul. Utredning är gjord och åtgärder är vidtagna för att inte liknande händelse ska uppstå igen.

Inom funktionsnedsättningsområdet har fem lex Sarah rapporter från utförarna meddelats nämnden under första halvåret. En av dem handlade om brist i omvårdnaden på en servicebostad. En rapport handlade om att en personal hade satt in pengar på en brukares bankkonto. Den händelsen rapporterade till IVO. Två rapporter var händelser på gruppboende och handlade om personalens bemötande och den ena inkluderade även ett fysiskt övergrepp av en boende. Dessa utredningar ledde till att händelserna rapporterades till IVO. IVO har fattat beslut i det ena ärendet och bedömer att huvudmannen har fullgjort sin skyldighet i att utreda och anmäla ett allvarligt missförhållande. Utredningen visar att huvudmannen har; vidtagit åtgärder för att utan dröjsmål avhjälpa eller undanröja missförhållandet, identifiera bakomliggande orsaker till det inträffade och vidtagit åtgärder för att förhindra att något liknande inträffar igen.

Ej verkställda beslut

De beslut som inte har verkställts inom tre månader har anmälts till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Tio rapporter gäller beslut enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och insatser som bostad för vuxna, ledsagarservice, avlösarservice, korttidsvistelse och kontaktperson. Det är 50% färre än samma period 2018. Elva rapporter gäller beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) och insatser som särskilt boende, kontaktperson, växelboende och dagverksamhet. Rapportering sker även i de fall en person har tackat nej till ett erbjudande. Rekrytering och matchning till uppdrag som avlösare, ledsagare och kontaktperson kan ibland vara en lång process.

Äldreomsorg

Verksamheten omfattar service, stöd och omvårdnad i det egna hemmet för personer oavsett ålder (hemtjänst) samt särskilt boende, korttidsboende och dagverksamhet där även hälso- och sjukvårdsinsatser ingår. I verksamheten ingår även anhörigstöd.

Särskilt boende, korttidsplatser

Behovet av korttidsplatser har ökat något under året. Totalt finns 18 platser att tillgå för korttidsboende inkl. växelboende. Det har funnits behov av att köpa externa korttidsplatser för personer under 65 år under året.

Antalet personer med beslut om särskilt boende har ökat med 20 personer under ett år. I augusti hade 278 personer beslut om särskilt boende. En volymökning som inte var fullt ut budgeterad.

Antal kunder i särskilt boende												
År	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2017	222	225	230	233	228	224	231	232	234	244	252	252
2018	260	260	255	257	263	262	261	258	256	264	267	279
2019	274	277	272	275	279	278	283	278				

Under våren har det varit väntetid till särskilt boende. Besluten har dock kunnat verkställas inom tre månader. I väntan på plats i särskilt boende har kunderna väntat i hemmet med hemtjänst alternativt vistats på korttidsboende.

Ansökningar från personer bosatta i andra kommuner fortsätter att inkomma då kommunens särskilda boenden uppfattas som attraktiva. Möjligheten finns enligt lagstiftningen att ställa sin ansökan direkt till den kommun man vill bosätta sig i. Biståndshandläggare utreder behovet och fattar beslut. Till och med juni har 15 ansökningar inkommit från personer bosatta utanför kommunen, varav två blivit beviljade särskilt boende.

Från den 1 juli har Österåker ingått en samverkansöverenskommelse mellan kommuner i Stockholms län om att hemkommunen behåller kostnadsansvaret om

kommuninvånare flyttar till särskilt boende i annan kommun. Det är hemkommunen som handläggare ansökan. Under de första två månaderna har efterfrågan på placeringar från andra kommuner lett till en brist på platser i särskilt boende. Förvaltningen följer utvecklingen.

Riktlinjer för parboende i särskilt boende har revideras med särskilt fokus på ansvaret för hälso- och sjukvårdsinsatser för den medboende, vilket är primärvårdens ansvar.

Riktlinjer för stöd till äldre och funktionsnedsatta har reviderats i syfte att tydliggöra nivån på stöd och omfattning av insatser. Jämförelser har gjort med andra kommuner och aktuell rättspraxis.

En överenskommelse har antagits, mellan regionens (landstingets) hälso- och sjukvårdsförvaltning och kommunerna i Stockholms län, gällande särskilt boende och omhändertagande av avlidna. För Österåker innebar detta ingen förändring.

Nedan tabell från januari till och med augusti med tomplatskostnader för äldreboenden. I augusti gick tomplatskostnaderna ner jämfört med tidigare månader med anledning av att beläggningsgraden för solskiftet ökat. Totalt under året har det funnits tomplatskostnader motsvarande 1 200 tkr, vilket är ca 150 tkr mer än motsvarande period föregående år.

Under augusti månad betalade Vård- och omsorgsnämnden för 49 tomdygn i särskilt boende vilket motsvarar 1,6 platser till en sammanlagd kostnad av ca 52 tkr. Beläggningsgraden i augusti var 99 % och är högre än tidigare under året.

Kostnad äldreomsorg	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Totalt 2019
Solskiftet	189 706	125 748	143 148	119 760	130 362	105 600	114 770	30 938	960 032
Vårdbo	38 336	0	10 280	5 140	15 420	0	9 252	5 641	84 069
Enebacken	14 392	14 392	53 456	45 232	22 616	0	0	15 420	165 508
Totalt äldreomsorg	242 434	140 140	206 884	170 132	168 398	105 600	124 022	51 999	1 209 609

I tabellen nedan redovisas antal dygn och beläggningsgrad per boende:

Enhet	Beläggningsgrad
Solskiftet	97%
Vårdbo	100%
Enebacken	100%
Totalt	99%

Hemtjänst

Utförd tid i timmar 2019 hemtjänst	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Ack 2019	Ack 2018
TOTALT EGENREGI UTFÖRDA	1816	1648	1760	1706	1860	1659	1793	1620	13862	23 367
TOTALT EGENREGI BESTÄLLDA	2172	1648	1760	1706	1860	1864	1987	2088	15085	29 266
% UTFÖRDA / BESTÄLLDA	83,6%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	89,0%	90,2%	77,6%	91,9%	79,8%
TOTALT EXTERNA UTFÖRDA	18976	18289	19380	18824	19819	19037	19516	19803	153644	233 342
TOTALT EXTERNA BESTÄLLDA	25504	22869	23798	23095	23656	23374	24878	25136	192310	300 756
% UTFÖRDA / BESTÄLLDA	74,4%	80,0%	81,4%	81,5%	83,8%	81,4%	78,4%	78,8%	79,9%	77,6%
TOTALT HELA KOMMUNEN UTFÖRDA	20792	19937	21140	20530	21679	20696	21309	21423	167506	256 709
TOTALT HELA KOMMUNEN BESTÄLLDA	27676	24517	25558	24801	25516	25238	26865	27224	207395	330 022
% UTFÖRDA / BESTÄLLDA	75,1%	81,3%	82,7%	82,8%	85,0%	82,0%	79,3%	78,7%	80,8%	77,8%
Utförda tid fördelning										
ANDEL EGEN REGI	8,7%	8,3%	8,3%	8,3%	8,6%	8,0%	8,4%	7,6%	8,3%	9,1%
ANDEL EXTERNA	91,3%	91,7%	91,7%	91,7%	91,4%	92,0%	91,6%	92,4%	91,7%	90,9%
Antal kunder med hemtjänst (ej avlösning, ledsagning)										
2019 hemtjänst kunder (ej avlösning, leds)	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug		
Antal Kunder månad	613	616	604	596	608	612	601	618		
tim/månad utförda per kund	34	32	35	34	36	34	35	35		
tim/månad/ beställda per kund	45	40	42	42	42	41	45	44		

Hemtjänstutförarnas utförda tid har minskat något sedan maj 2019 och totalt för året har 80,8 % av de beställda timmarna utförts.

Ett hemtjänstföretag, Buhres Hemtjänst AB, har blivit uppköpt och sammanslaget med en redan aktiv utförare i kommunen Omsorgsfamiljen H.E.M. vård och omsorg. Attendo har köpt 1:a Hemtjänstkompaniet och driver verksamheten vidare.

Myndighetsutövning

Enheten arbetar systematiskt för att ge kommuninvånarna en korrekt och lättillgänglig information både vid möten, skriftligt informationsmaterial och på hemsidan. Utredningsmetoden IBIC används i handläggningen. 94 % av samtliga beslut har följts upp under pågående beslutsperiod.

En ny lag trädde i kraft 1 januari 2018, lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS). Lagen innebär att ansvaret för en utskrivningsklar patient ska övertas av kommunen inom tre dagar från det att patienten är utskrivningsklar, jämfört med fem vardagar tidigare. Det pågår ett lokalt arbete tillsammans med primärvården för att samarbeta kring ett ändamålsenligt arbetssätt. Detta påverkar även utförarverksamheterna som behöver anpassa sin verksamhet för att snabbare kunna ta emot nya kunder från sjukhusen.

Ett förslag till samverkansöverenskommelse mellan regionen och kommunerna i Stockholms län har tagits fram av Storsthlm att gälla från 1 januari 2020. Strävan blir då att i genomsnitt inte överstiga 2,0 fristdagar före utskrivning för att kommunen inte ska behöva betala för extra vård dygn. Österåker hade första kvartalet 2019 i genomsnitt 2,3 fristdagar. Ärendet har lämnats vidare till Kommunfullmäktige för beslut. Denna förändring ställer ökade krav på snabb handläggning från biståndshandläggarnas sida samt en god samverkan med primärvården.

Biståndshandläggarna upplever en ökad oro hos brukarna i samband med hemgång från sjukhus då utskrivningsprocessen är snabb. Det kommer att ställa ökade krav på hemtjänstutförare, larmadministration och korttidsvård att med kort varsel starta upp nya beställningar, så även på helger. Enheten arbetar med att anpassa biståndshandläggarnas arbetssätt utifrån den snabbare processen.

Uppsökande och stöd

Verksamheten har under året haft sex stycken anhöriggrupper. Flertalet är anhöriga till närstående med demenssjukdom där också anhörig-utbildning genomförts under våren. Föreläsningar för anhöriga med temat friskvård och livsstil har genomförts. Information och vägledning om kommunalt stöd har lämnats vid olika aktiviteter.

För gruppen föräldrar till barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har flera deltagande föräldrar anslutit sig till ett gemensamt nätverk och lokala anhöriggrupper.

Vuxenstöd

Verksamheten omfattar omsorg om personer med psykisk funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL) samt stöd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) för vuxna personer.

Projektet *Mobilisering inför arbete* (MIA) pågår, detta drivs av Samordningsförbundet Södra Roslagen. Medarbetare från enheten deltar tillsammans med kollegor från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Projektet syftar till att stödja individer med behov av samordnat stöd och rehabilitering för att kunna närma sig arbetsmarknaden. Projektet är finansierat av Europeiska Socialfonden (ESF) och samordningsförbunden i Stockholms län.

Boende enligt LSS

I kommunen finns tretton bostäder med särskild service enligt LSS i form av gruppboende och serviceboende som drivs på uppdrag av Vård- och omsorgsnämnden. Totalt 113 platser. Verksamheterna har olika inriktning anpassad till olika målgrupper. När en lägenhet blir ledig kan det ta en tid innan nästa hyresgäst kan flytta in då matchningen och planeringen tillsammans med den enskilde och dennes nätverk behöver olika lång tid utifrån den aktuella situationen.

Tomplatserna har varit få under året och i augusti fanns två stycken tomplatser på Smedby och Malvavägen. Kostnader under året har varit 791 tkr, jämfört med 666 tkr motsvarande period föregående år.

Kostnad LSS boende	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Totalt 2019
Smedby	69 347	62 636		67 110	69 347	67 110	69 347	69 347	474 244
Planett			69 347						69 347
Malvavägen				40 290	41 633	40 290	83 266	41 633	247 112
Totalt LSS boende	69 347	62 636	69 347	107 400	110 980	107 400	152 613	110 980	790 703

Enhet	Tomma platser
Smedby	1
Malvavägen	1
Totalt	2

Daglig verksamhet

En ny utförare, Funkisgruppen, har godkänts som LOV-utförare av daglig verksamhet i Österåkers kommun. Därmed finns det två utförare av daglig verksamhet från den 1 juni. Kommunens egen regi bedriver flera olika dagliga verksamheter runt om i kommunen.

Ett ettårigt statligt stimulansbidrag till habiliteringsersättning har rekviderats från Socialstyrelsen. Syftet med stimulansbidraget är att höja dagpenningen för dem som deltar i daglig verksamhet alt. att bibehålla den nivå som erhöles med hjälp av 2018 års stimulansbidrag. I Österåker är habiliteringsersättningen år 2019 8,80 kr per närvarotimme. Stimulansbidraget motsvarar en tillfällig höjning med ca 6 kr per timme.

Personlig assistans enligt LSS och SFB

Försäkringskassan har en mer strikt bedömning gällande ansökningar om personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken (SFB). Detta har lett till ett ökat antal ansökningar om stöd från kommunen. Ofta handlar det om omfattande behov som kan tillgodoses genom personlig assistans enligt LSS, hemtjänst eller boende med särskild service.

Omsorg om psykiskt funktionsnedsatta

En ny utförare inom sysselsättning har godkänts som LOV-utförare och därmed finns två utförare att välja mellan inom kundvalet för sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning i Österåkers kommun. Funkisgruppen startade sin verksamhet den 1 april.

En ny utförare, Attendo, tar över Skogstjärnan, bostad med särskild service för personer med psykisk funktionsnedsättning, från 1 november.

Kostsamma placeringar

Äldreomsorg kostsamma placeringar				
Insats	Årskostnad	Dygnskostnad	Föregående månad	Aktuell månadskostnad
Säbo extern	1 314 000 kr	3 600 kr	111 600 kr	111 600 kr
Säbo extern	1 192 455 kr	3 267 kr	101 277 kr	101 277 kr
Säbo extern	1 141 720 kr	3 128 kr	96 968 kr	96 968 kr
Säbo extern	1 141 720 kr	3 128 kr	96 968 kr	96 968 kr
Säbo extern	1 141 720 kr	3 128 kr	96 968 kr	96 968 kr
Säbo extern	1 141 720 kr	3 128 kr	96 968 kr	96 968 kr
Säbo extern	1 058 135 kr	2 899 kr	89 869 kr	89 869 kr
Säbo extern	999 005 kr	2 737 kr	84 847 kr	84 847 kr
Sammanlagt:	9 130 475 kr	25 015 kr	584 416 kr	775 465 kr
Vuxenstöd kostsamma placeringar				
Insats	Årskostnad	Dygnskostnad	Föregående månad	Aktuell månadskostnad
Assistans	4 371 084 kr	11 976 kr	371 243 kr	371 243 kr
LSS Boende egen regi	2 555 000 kr	7 000 kr	217 000 kr	217 000 kr
LSS boende	2 307 530 kr	6 322 kr	195 982 kr	195 982 kr
LSS boende	2 115 905 kr	5 797 kr	179 707 kr	179 707 kr
LSS boende	2 115 540 kr	5 796 kr	179 676 kr	179 676 kr
HVB och övr insatser	2 058 600 kr	5 640 kr	174 840 kr	174 840 kr
LSS boende	1 940 340 kr	5 316 kr	164 796 kr	164 796 kr
LSS boende	1 874 275 kr	5 135 kr	159 185 kr	159 185 kr
Assistans	1 809 075 kr	4 956 kr	153 648 kr	153 648 kr
Assistans	1 750 832 kr	4 797 kr	148 701 kr	148 701 kr
LSS Boende	1 642 500 kr	4 500 kr	139 500 kr	139 500 kr
Assistans	1 559 335 kr	4 272 kr	132 437 kr	132 437 kr
Assistans	1 549 628 kr	4 246 kr	131 612 kr	131 612 kr
LSS Boende	1 505 625 kr	4 125 kr	127 875 kr	127 875 kr
Assistans	1 417 539 kr	3 884 kr	120 394 kr	120 394 kr
LSS boende	1 403 425 kr	3 845 kr	119 195 kr	119 195 kr
LSS boende	1 385 540 kr	3 796 kr	117 676 kr	117 676 kr
LSS boende	1 336 630 kr	3 662 kr	113 522 kr	113 522 kr
LSS boende	1 325 680 kr	3 632 kr	112 592 kr	112 592 kr
Sammanlagt:	36 024 082 kr		3 059 580 kr	3 059 580 kr
Barn och Ungdom kostsamma placeringar				
Insats	Årskostnad	Dygnskostnad	Föregående månad	Aktuell månadskostnad
LSS- o HVB boende egen regi	2 555 000 kr	7 000 kr	210 000 kr	217 000 kr
LSS- o HVB boende	2 387 100 kr	6 540 kr	202 740 kr	202 740 kr
LSS- o HVB boende	2 378 705 kr	6 517 kr	202 027 kr	202 027 kr
LSS- o HVB boende	1 984 870 kr	5 438 kr	168 578 kr	168 578 kr
Assistans	1 920 477 kr	5 262 kr	163 109 kr	163 109 kr
LSS- o HVB boende	1 801 275 kr	4 935 kr	152 985 kr	152 985 kr
LSS- o HVB boende	1 440 420 kr	3 946 kr	0 kr	122 337 kr
LSS- o HVB boende	1 405 980 kr	3 852 kr	119 412 kr	119 412 kr
Assistans	1 352 835 kr	3 706 kr	114 898 kr	114 898 kr
LSS- o HVB boende	1 198 295 kr	3 283 kr	101 773 kr	101 773 kr
Sammanlagt:	18 424 957 kr	50 479 kr	1 453 110 kr	1 564 859 kr

Myndighetsutövning

Enheten arbetar med att utveckla rättssäkerheten bl.a. behovsbedömning med stöd av IBIC som är ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt med individens behov i centrum. Två metodstödjare kommer att utbildas i processtöd via Socialstyrelsen

under hösten. På enheten följs aktuell rättspraxis och görs rättsfallsanalyser. Juridisk handledning finns. Inom enheten arbetar man för att i första hand utforma ett stöd hemma i kommunen.

Enheten arbetar också med att utveckla samarbeten internt och samverkan med andra vårdgivare, kommuner och Försäkringskassan. Samordnade individuella planer (SIP) används för att samordna insatserna från olika vårdgivare och för att säkerställa ansvarsfördelningen mellan kommun och region. Ett arbete pågår i samverkan för tillämpning av lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS).

Kompetensutveckling pågår på temat äldre och missbruk i samarbete med enheten för stöd till äldre och funktionsnedsatta. Syftet är att upptäcka missbruk för att kunna ge stöd till äldre personer med missbruksproblematik för att därmed uppnå upplevelse av ökad livskvalitet.

Barn och ungdom

Verksamheten omfattar stöd till barn och unga med funktionsnedsättning inom ramen för socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Inom enheten för stöd till barn och ungdom utreds barns behov av stöd enligt socialtjänstlagen och barns behov av stöd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Ett av syftena med att sammanföra dessa verksamhetsområden är att bidra till ett gott bemötande och ökad kvalitet i socialtjänstens stöd till barn och unga och deras familjer. Sedan början på 2018 ingår även mottagandet av ensamkommande barn och unga i enhetens ansvar.

Vård- och omsorgsnämndens målsättning för att bidra till att göra Österåker till den bästa skolkommunen i länet är att öka samarbetet med skolan. Ett tvåårigt projekt kring ”Problematisk skolfrånvaro” pågår sedan 1 januari 2018 i samverkan mellan Skolnämnden, Socialnämnden och Vård- och omsorgsnämnden. Målet för projektet är att upprätta en samverkansmodell för kommunen mellan skola, socialtjänst, vårdnadshavare och andra berörda aktörer. Ett syfte med projektet är att samverkansmodellen ska implementeras i ordinarie verksamhet. Projektet upphör 31 december 2019. På sikt förväntas projektet bidra till en minskning av den problematiska frånvaron från skolan. Under projekttiden har 17 individärenden lett till beviljade insatser i projektet. Hittills har 10 ärenden avslutats varav sju med positivt resultat. I september påbörjas ett implementeringsarbete av modellen på förvaltningen.

För att öka delaktigheten hos barn och unga har enheten fortsatt arbetet med att ta fram bildstöd för att bli ännu bättre på att kommunicera med de barn och unga man möter i utredning och uppföljning av insats. Enheten har även tagit fram en film om insatserna korttidstillsyn och korttidsvistelse på Halo tillsammans med kommunikationsenheten. Detta för att ungdomarna bättre ska kunna förstå vad insatsen innebär.

Modellen Individens behov i centrum (IBIC), för handläggning och dokumentation av ansökningar, har tagits fram av Socialstyrelsen för utredning av behov hos vuxna personer. Implementeringen av IBIC har pågått inom enheten att användas vid utredning av unga vuxna. Planeras att vara infört under 2019.

Utbildning har genomförts för ökad kompetens kring våld i nära relationer i syfte att kunna erbjuda stöd och hjälp till personer utsatta för våld i nära relationer. Två medarbetare inom enheten har gått utbildning genom Länsstyrelsen för att hålla internutbildning om våld i nära relationer för hela förvaltningen. En till två utbildningsomgångar hålls varje termin.

Personligt ombud

Verksamhetens målgrupp är vuxna personer i Österåkers kommun som på grund av psykisk ohälsa har, eller riskerar att få, långvariga och allvarliga psykiska funktionsnedsättningar. Österåkers kommun får statsbidrag med 1,2 mkr för år 2019, vilket motsvarar 4 årsarbetare enligt fastställd beräkningsgrund. Resterande del finansieras av Vård- och omsorgsnämnden. Tendensen är att när vårdens och myndigheternas service sviktar blir det fler som söker hjälp hos personligt ombud. Bland de sökande i målgruppen har unga vuxna, utlandsfödda personer och föräldrar med egna svårigheter som har barn med funktionsnedsättningar ökat. Svårigheter att få en bostad och hemlöshet orsakar också stora svårigheter och ett ökat hjälpbehov.

Antalet personer som har sökt hjälp hos personligt ombud har sjunkit något under första halvåret. Alla som kontaktar personligt ombud blir dock inte klienter utan får hjälp till rätt instans. Kontakt kan tas via telefon eller via kontaktformulär som fylls i direkt på hemsidan.

I ledningsgruppen för personligt ombud har beslutats att prioritera personer med akuta behov, unga vuxna, föräldrar till minderåriga barn och personer utan insatser. Behöver en person med boendestöd hjälp från personligt ombud är gemensamma möten att föredra. Verksamheten kommer att utveckla nätverksarbete med andra intressenter, både professionella och privata, för klienternas bästa. Dessa möten bygger på klientens delaktighet och godkännande av deltagare vid mötet.

Under första halvåret har Personligt ombud haft 109 klienter. 67 nya personer sökte hjälp och av dessa blev 35 klienter. Övriga har hänvisats till rätt instans alternativt fått hjälp genom en kort rådgivning eller ej återkommit.

Personaluppföljning

Under året har de flesta vakanta tjänsterna kunnat tillsättas vilket har minskat behovet av konsulttjänster. En biståndshandläggartjänst har dock varit svårrekryterad och konsult har fått ersätta. Det innebär på sikt en kostnadsminskning och ger ökade förutsättningar att utveckla verksamhetens kvalitet i de tjänster nämnden kan erbjuda medborgarna.

Personalomsättningen inom förvaltningen har varit 4,45 % till och med juni under 2019, vilket indikerar samma nivå som 2018 då personalomsättningen för året var 11,8 % jämfört med 13,7% för 2017. 2016 var personalomsättningen 30 %.

Anställda och årsarbetare	2019	2018	2017
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda	46	47,36	46,85
Antal årsarbetare, tidsbegränsade	0	1,5	0,5
Summa årsarbetare	46	48,86	47,35
Antal anställda	46	49	49

Sjukfrånvaron har under perioden januari – augusti varit 8,6 % vilket är 2,7 % högre än under 2018 då sjukfrånvaron sjönk ner till 5,9 %.

Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro totalt
Vård- & omsorgsnämnden 2019	8,6%
Vård- & omsorgsnämnden 2018	5,9%
Vård- & omsorgsnämnden 2017	7,2%

Uppföljning miljöarbete

Kommunfullmäktige har antagit två inriktningsmål med koppling till miljön. Ett av målen syftar till att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle, det andra att uppnå en stark och balanserad tillväxt som ska vara ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar. Med detta som utgångspunkt är Vård- och omsorgsnämndens mål att driva sin verksamhet på ett för miljön hållbart sätt i linje med kommunens miljömål.

Inom förvaltningens verksamhet i Alceahuset bedrivs ett praktiskt miljöarbete i mindre skala. På varje enhet finns möjlighet till sopsortering, tillgänglig teknik för att delta digitalt i möten, genomföra vårdplaneringar på distans och att delta i webb-utbildningar. Att utveckla tekniken för distansarbete är en del i arbetet att minska

antalet miljöbelastande resor. Andra delar är att öka kunskapen om miljöpåverkan med syfte att få till en förändring i attityder och kultur. Förvaltningen deltar i kommunens arbete kring Agenda 2030.

Förvaltningen ingår i en kommunövergripande arbetsgrupp som leds av kommunens hållbarhetsstrateg. Inom ramen för gruppens arbete har behovet av kommun-gemensamma åtaganden, såsom en resepolicy och miljökrav i upphandling, behandlats. I nämndens roll som beställare av verksamhet skulle tydliga miljökrav i upphandling kunna ge en positiv miljöpåverkan på lång sikt. Det arbetet måste ske i samverkan med upphandlingsenheten. Arbetet med att ta fram styrdokument avseende tjänsteresor kommer att påbörjas under hösten eller då kommunens resepolicy är fastställd.

Framåtblick

Samverkansöverenskommelse LUS

Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård, LUS, trädde i kraft 1 januari 2018. En ny samverkansöverenskommelse reglerar arbetssätt och betalningsmodell för Stockholms län från 1 januari 2020. Då tidigare överenskommelse var en mjukstart för berörda verksamheter så kommer kostnaderna att öka kraftigt för vårddygn utöver överenskommet genomsnitt 2,0 fristdagar. Österåker har för närvarande 2,3 vårddygn i genomsnitt för utskrivningsklara.

Barnkonventionen blir lag från 1 januari 2020

Barnens olika rättigheter slås fast i FN:s konvention om barnets rättigheter. Från den 1 januari 2020 måste konventionen beaktas i alla beslut som rör barn, på alla nivåer, såväl de politiska som övriga beslut. Detta innebär att man måste få framföra sin åsikt och i alla beslutsunderlag ska det framgå vad som är barnens bästa. Detta kräver ökad kunskap och förändrat arbetssätt inom förvaltningen och i kommunen.

Befolkningsutveckling

Andelen personer som är 80 år och äldre ökar i Österåkers kommun. Sista december 2018 var antalet 1775 personer och beräknas år 2020 uppgå till 2329 personer enligt befolkningsprognosen. En ökning med 554 personer på fyra år. Detta kommer att innebära ökat behov av insatser riktade till målgruppen, till exempel hemtjänst och särskilt boende.

Tillgång till platser i särskilt boende

Tillgången på platser i särskilt boende för äldre har bedömts vara god sedan hösten 2017 då två nya verksamheter enligt LOV öppnades med totalt 90 platser. Tillgången på platser är dock osäker framöver då LOV-verksamheterna också säljer platser till

andra kommuner än Österåker. I LOV-verksamhet köper förvaltningen enstaka platser utifrån kundvalet i särskilt boende. Ett nytt särskilt boende på Ljusterö är under planering och beräknas öppna tio platser våren 2021. Beslut behöver fattas i början av år 2020 gällande driften av verksamheten. Därefter kan beställning eller upphandling genomföras i tid inför uppstart.

Bostäder med särskild service LSS och SoL

Det finns behov av bostäder med särskild service LSS för att kunna verkställa beviljade insatser i Österåkers kommun istället för köp av plats i externt boende utanför kommunen. Kostnaden för köp av externt boende är ofta betydligt högre än boenden som drivs av produktionsförvaltningen eller på entreprenad enligt av Kommunfullmäktige beslutad ersättning. Enligt boendeprognos finns det behov av en ny gruppbostad á sex platser varje år under de närmaste åren för att kunna tillgodose nya behov och beslut.

Det finns också behov av olika boendeformer i kommunen för personer med psykiska funktionsnedsättningar för att under kortare eller längre perioder få tillgång till omsorg och boende under trygga former. Ett stöd på hemmaplan ger ökade förutsättningar för att behålla vardagsrutiner och goda kontakter i nätverket.

Ökade behov psykisk ohälsa

Framöver kan personer med behov av stöd inom socialpsykiatri öka då många ensamkommande barn och nyanlända personer bär på traumatiska upplevelser som kan leda till en långvarig psykisk ohälsa.

Digitalisering och välfärdsteknik

Digitalisering och välfärdsteknologi är ett angeläget utvecklingsområde där produkter, programvaror och tjänster snabbt utvecklas både inom sociala omsorgen och hälso- och sjukvården. För att kunna driva en utveckling inom området krävs ny kompetens och en sammanhållen strategi som bl.a. tar ställning till om nämnden själv driver utvecklingen eller om nämnden lämnar ansvaret till utförarna. Det senare alternativet regleras via ersättningen till utförarna och kräver en utvecklad beställarkompetens. En ekonomisk satsning kan förväntas ge stora effekter på resursanvändningen inom socialförvaltningen på sikt. Nyttan för brukaren kan vara ökad självständighet, delaktighet, tillgänglighet och trygghet. För verksamheten innebär det möjlighet till ökad effektivisering och kvalitet på tjänsterna. Regeringens vision är att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Översyn av socialtjänstlagen

En översyn av socialtjänstlagen pågår och utredningstiden pågår till juni 2020. Ett delbetänkande har lämnats – Ju förr desto bättre – vägar till en förebyggande socialtjänst (SOU 2018:32). I delbetänkandet framgår vissa bedömningar som kan

komma att påverka kommunernas arbete. Kommunerna föreslås ta ett ökat samordnande ansvar för det förebyggande arbetet i kommunen och att kunskaps- och metodutveckling behöver öka samt att socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen behöver utvecklas och etableras. Generellt ses en förskjutning från myndighetsutövning till mer förebyggande arbete. Slutbetänkandet kommer i juni 2020.

Tillgång till personal

Tillgång till personal i framtidens vård och omsorg är osäker. Vissa utförarverksamheter i Österåker ser redan nu att det är svårt att rekrytera personal med undersköterskekompetens eller motsvarande. Även bristen på sjuksköterskor är stor i Stockholmsområdet. Detta måste tas med som en faktor i planeringen för framtidens vård och omsorg.

Mål- och resultatstyrning för vård- och omsorg, Österåkers kommun 2019

Värdegrund: Delaktighet, dialog, mångfald samt öppenhet.

Bilaga måluppfyllelse till delårsbokslutet 2019

Kommunfullmäktiges inriktningsmål	Resultatmål för VON					Kommentar
Invånarna ska uppleva en professionell service av högsta kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.	Nöjdheten med förvaltningens service och bemötande ska öka	Utfall 2017	Utfall 18	Budget 19	Utfall delår 2019	
	Indikator: NKI i medborgarundersökning (äldreomsorg)	47 (2015)	48	48	i.u	SCBs undersökning kategori äldreomsorg, index
	Indikator: NKI brukarundersökning	i.u.	80%	80%	i.u	Samma som SKL brukarundersökning IFO
	Indikator: personalomsättning	13.70%	12%	12%	4.45%	Statistik personalenheten förvaltningsnivå
	Indikator: Antal nya e-tjänster	i.u.	minst 1	minst 1	1 på gång	
Österåker ska ha en ekonomi i balans.	Nämnden ska redovisa en budget i balans vid bokslut					
	Indikator: Budgetavvikelse i förhållande till utfall	+ 3,7 mkr	0%	0%	Prognos - 4,5 mkr	
	Indikator: Fastställd åtgärdsplan vid eventuell negativ avvikelse	Prognos överskott	100%	100%	100%	Åtgärdsplan antagen av VoN
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet.	Antalet barn med problematisk skolfrånvaro ska minska					
	Indikator: andel barn som erbjuds insats inom ramen för projektet "problematiske skolfrånvaro" som återgår till skolan	i.u.	60%	60%	70%	
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning.	Andelen omsortagare, som är nöjda ska öka					
	Indikator: NKI hemtjänst	87% (2016)	plus 1%	88%	i.u	Redovisas på helår
	Indikator: NKI äldreboende	78% (2016)	plus 1%	plus 1%	i.u	Redovisas på helår
	Indikator: Brukarenkäter inom funktionshinder	84% (2016)	plus 1%	85%	i.u	Redovisas på helår
Österåker ska ha en trygg miljö.	Personer som är utsatta för våld i nära relationer ska erbjudas stöd och hjälp					
	Indikator: Andel av anställda (minst 1 år) som har grundutbildning inom våld i nära relationer		75%	75%	pågår	Redovisas på helår
Österåker ska utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka.	Vård- och omsorgsnämndens verksamheter ska drivas på ett för miljön hållbart sätt					
	Indikator: Andel nya avtal som innehåller kommunens miljökrav (enligt kommunens miljömål)	i.u.	100%	100%	0%	I samarbete med hållbarhetsstrateg och upphandlingsenheten
	Indikator: Andel personal som känner till kommunens resepolicy	i.u.	95%	95%	0%	Väntar på resepolicy för kommunen

Stark och balanserad tillväxt - Tillväxten skall vara ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar.	Tillgång till bostäder för vård- och omsorgsnämndens målgrupper för att täcka behovet					
	Indikator: Andel yttranden som nämnden lämnat vid planering av nya bostäder och byggnationer	i.u.	100%	100%	100%	
	Indikator: Årlig boendeprogno	i.u.	100%	100%	100%	Är bifogad budget och VP 2020

Digitala Signaturer